

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
77. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétfő
1933. évi április 3

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETESEK** díja 6 lej, szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

MANIU UJ KONVERZIÓS TERVEZETET KÉSZÍTETT

Más Hitler és más a németiség

A pfalzi, a braunschweigi, meg a berlini háború átnyult a mi határainkon is és már Csernovitzban lángol. Csernovitzban az elvi harcból személyes harccá lett és azzal fenyeget, hogy tovább harapódzik.

Mielőtt végig szaladt Erdélyen és gyökeret ver azokon a részeken, ahol német-rokon nemzetiségek laknak, meg kell állni és le kell mérni a harc okát, az ellenérzés rugóját és az indulatok gyökerét. Talán — és ezt reméljük is! — e nyílt és őszinte hang még békeszöveget is erősíthet.

Németországban most nagy kísérlet folyik. A hitlerizmus ez a kísérlet, amelynek gyakorlati megvalósításában éppen úgy nem lehet e pillanatban bizni, mint ahogyan tizenöt esztendővel ezelőtt a másik nagy kísérlet, az orosz kommunizmus elindulásának perceiben a kollektivisták gazdálkodási rend eredményeit sem lehetett bejósolni.

A további Európa ezzel a két kísérlettel szemben a harmadik frontot képviseli, a harmadik kísérlet lombikja mellett áll: a polgári és kapitalista gazdasági rendet szeretné fenntartani és annak velejáróját és alapkövét, a tiszta és nemes demokráciát.

Ahol, szerte a kontinensen, e harmadik pártot áll és abba kapaszkodik az élet, mindenhol erős és természetesen kritikát ellentállás egyrészt a kommunizmus, másrészt a hitlerizmussal szemben. Az európai sajtó és az európai közvélemény hangokat hallat a hitlerizmus ellen, támadja és ostromozza, fedi és helyenként fenyegeti is. Ezt a kritikát, amely szabad és nagyon természetes is, Románia területén élő német-rokon nemzetiségeknek félreérteni ne illik.

Ők félreértik. A németiség elleni támadásnak veszik, holott nem a németiséget támadja a kritika és ostromozza a publicisztika, hanem a hitlerizmust, amelyben a demokratizmusra támaszkodó kapitalizmus nem láthat egyebet és mást, mint bolsevizmust, még pedig nacional-bolsevizmust.

És mivel ez az igazság, a romániai és főképpen az erdélyi német nemzetiségek csakutóba kerültek. Feltétlenül hűvei és barátai a demokrácia és kapitalista fönnálló rendnek, de közben — azt hiszik — kötelességük védelembe venni és szolidaritást vállalni a Hitler-féle nacional-bolsevizmussal csak azért, mert annak kísérlete — Németországban folyik.

És ugyanilyen tévedésbe esik az erdélyi zsidóság is, amely harcosságon és tisztelettel parancsoló szolidaritással kikisérlete a németellenes bojkott akciójának. A bojkott fegyver, éppen olyan egyszerű, mint a tank, tehát éppen olyan egyszerű, mint a háború. Igazságtalan, mert a bojkott offenzívájában, ott, Németországban, nemcsak Hitler személyes és párhívei véreznék el, hanem azok a sok és szinte számlálhatatlan milliók is, akik maguk is látják, hogy Hitler kísérlete merész és megbocsátatlanul van bankérik és akik maguk is velünk éreznek szívvel-lélekkel, velünk, akik feltartóztatlanul harcot hirdetünk és küzdünk ezzel az új színre mázolt fasizmussal szemben.

Ezt a harcot nekünk, a demokrácia és radikalizmus becsületes harcosainak vé-

Németországban hivatalosan is megkezdtek a zsidóellenes bojkottot

Délelőtt 11 órára az összes zsidó üzletek bezártak

Göbbels egyengeti a visszavonulás útját

Berlin, április 2.

Egész Németország lázas izgalommal várta az április elsejét. Ezen a napon és pedig pontosan délelőtt tíz órakor kellett volna a zsidó bojkottnak megkezdődnie.

Tegnap, április 1-én este a nemzetiszocialista pártvezetőség még egy utolsó ülést tartott ebben az ügyben és azon a bojkott végrehajtásának módjait beszélték. Az ülésen határozatot hoztak, a

melyet még az éjszaka eljuttattak az összes üzemszektákhoz. E határozat szerint minden egyes üzemből az alkalmazottaknak az alábbi követelést kell zsidó főnökük elé terjeszteni:

1. A cég utalja ki és fizesse ki azonnal és előre a nem zsidó alkalmazottak két havi fizetését.
2. A zsidó cégeknek nem áll jogukban keresztény alkalmazottaikat elbocsátani.
3. A zsidó cégek kötelesek azonnal zsidó alkalmazottaikat elbocsátani.

dó alkalmazottaikat elbocsátani.

Az utolsó pillanatban megváltoztatták azután ezt a harmadik pontot és kimondták, hogy a zsidó cégek nem kötelezhetők arra, hogy zsidó alkalmazottaikat elbocsássák, arra azonban az újságkiadó-vállalatokat és azokat az üzemet, amelyek elsőrendű termékek előállításával, vagy forgalombahozatalával foglalkoznak, kötelezni kell, hogy zsidó alkalmazottaikat legalább ök elbocsássák.

Blokálják a zsidó üzleteket

Szombaton délelőtt tíz órakor aztán hivatalosan is megkezdődött a bojkott. Reggel a zsidó üzletek már nem is igen nyitnak meg. Egyedül a nagy áruházak állottak ellent és üzleteiket kinyitották.

A kisebb zsidó üzletek tulajdonosai úgy okoskodtak, hogy semmi értelme sincs annak, hogy üzleteiket kinyissák, mikor üzletükön a sárgafolt és az ajtóban a nemzetiszocialisták „eltanácsoló” szövege.

Délelőtt tíz órakor a birodalom minden városában felvonultak a nemzetiszocialista osztagok. A menet az egyes utcákon plakátokat ragasztott ki és röpcédulákat szórt szét. Ezek így szóltak:

- Ne vásároljatok zsidó üzletekben!
- Ez német üzlet, ezt támogassátok!

A felvonulások általában egy félórát tartottak. Féltenegykor azután a nemzetiszocialista „eltanácsolók”, mind-

egyik a neki kijelölt üzlet elé állott.

A rendre erős rendőri osztagok ügyeltek fel. Beavatkozásra azonban nem került a sor, mert a nemzetiszocialisták és a zsidók között sehol összeütközés nem történt.

Délelőtt tizenegy órakor azután a zsidó üzlet-tulajdonosok bezárták üzleteiket, mert teljesen céltalan és kilátástalan volt, hogy továbbra is nyitva tartsanak.

— Ez csak próbanap volt — mondja Göbbels

A mai zsidó-bojkottal kapcsolatban Göbbels miniszter kijelentette, hogy ez a szombati nap, úgynevezett „próba-nap” volt. Hétfőtől kezdve nem állanak nemzetiszocialisták a zsidó üzletek ajtajai elé, mert mielőtt az akciót folytatnák, bevárják, hogy volt-e ennek az első pró-

ba-napnak eredménye.

— Ha a németellenes szitkozódás és acsarkodás a külföldi sajtóban meg nem szűnik — mondotta Göbbels — úgy szerdán ismét folytatjuk a bojkott-tüntetésüket, ellenkező esetben nem.

Külföldi lapvélemények szerint Göbbels

e nyilatkozata nem egyéb, mint a visszavonulás útjának egyengetése. A kimondott bojkottot tartani nem lehet. Hogy ne az legyen a konklúzió, hogy a nemzetiszocialista akció hátrált meg, Göbbels a külföld meghátrálását konstatálja majd, hogy ezzel a bojkott szükségessége igazoltabbé ne lehessen.

gig kell harcolnunk már csak azért is, mert nem tűrhetjük, hogy a nacionalizmus csikójára felpattant hitlerizmus, miközben maga alatt paripát váltott, továbbra is hangoztathassa, hogy ő „csak” nacionalista. A tiszta és nemes nacionalizmus a történelem során már szép cselekedeteket produkált és okos világrendeket teremtett, de ahogyan ma Németországban — és történelmi véletlenség csupán, hogy éppen Németországban — a nacionalizmust elvakult sovinizmussal, imperialista militarizmussal és félreértett kommunizmussal felhígították, arról ki kell mutatni, hogy életképtelen keverék és hibrid világeszmélet.

Rá kell mutatni, hogy a hitlerizmus nem a zsidóság ellen szól, hanem ebben a formájában a jelenlegi organizmus egészét támadja és meg kell világosítani, hogy a Németországban most szabadjárá-

eresztett nacional-bolsevizmus nem a németiség erejét és értékeit akarja a megérdemelt szintre emelni, hanem egyetlen osztály hatalmi törekvéseit szeretné kiélegetni.

A demokrácia és polgári radikalizmus népképviselőihez és parlamenti akaratnyilvánításhoz szokott államai előtt a terrorra és diktatúrára támaszkodó párturalom szimpátiát nem lehet és ez ellen a terror, diktatura és osztály-kiemelés ellen Erdély németiségeinek még akkor is tiltakozniuk kell, ha a terror urai ügyesen és taktikusan a nagy világnézeti puccs kísérletét most a német fajiság mézébe is burkolták.

Erdély német kisebbségei az alkotmányos állami élet és demokratikus polgári jogok sérthetlenségének hitében egyek velünk és éppen ezért nekik ép-

pen úgy, mint ahogyan mi most tesszük, tiltakozniuk kell az ellen a személyekre is áterjedt háború ellen, amely most Csernovitzban járőr-csete-patét szenved. Mi a két világnézet: a jobb és baloldali szélsőségek harcában a polgári demokrácia színeit lengető közepén állunk és ezen az öröklény Erdély népei, a németek is, csak velünk egy posztot védelmezhetnek.

★

Mikor pontot teszünk ennek az írásnak a végére, kapjuk a Kronstädter Zeitungot, amelyik a csernovitzi események ismertetése után ugyanerre a konklúzióra jut. „Mi ennek az országnak minden nemzeti-ségi és vallási polgárával harmóniában és békében akarunk élni” — írja a K. Z. Tiszta beszéd ez, amely biztató jel arra, hogy a nagy járvány mélye megáll ennek az országnak a határainál.

Halálbüntetés visszamenőleges hatállyal

A német birodalom hivatalos lapjában ma délután Hindenburg köztársasági elnök aláírásával egy rendelet jelent meg. A néhány soros rendelet kimondja, hogy az a rendelet, amelyet Hindenburg a német nép és a német állam védelme érdekében adott ki és amely, mint ismeretes, mindazokkal szemben, akik az állam ellen törnek, drákói büntetéseket helyez kiállításba új hatályossági fokot kap.

A rendelet visszamenőlegesen is alkalmazandó és pedig mindazokra a bűncselekményekre, amelyeket 1933 január 31 és február 28-ika között követtek el.

Ugyanez a pótrendelet kimondja azt is, hogy a rendelet hatálya alá tartozó és a közbiztonság ellen elkövetett bűncselekményeknél a bíróság büntetéseként a kötélt általi halált is kiszabhatja.

Berlinben ezt a rendeletet úgy magyarázzák, hogy Van der Lübbét a kormány feltétlenül halállal akarja büntetni.

A jelenleg érvényben volt rendeletek és törvények azonban erre módot nem adtak. Ez az oka annak, hogy a szigorított rendelet időbeli hatályát visszamenőlegesnek mondja ki a mai pótrendelet és egyben a halálbüntetésnek kiszabását is megengedi.

Van der Lübbe tehát a Reichstag felgyújtásáért halállal lakol.

A MAGYAR NEMZETISZOCIALISTÁKAT FOGADTA HITLER

Jelentette a B. L., hogy Meskó Zoltán, magyar képviselő, a magyarországi nemzetiszocialista mozgalom feje, Hitler meghívására szűkebb vezérkarával Berlinbe utazott.

Berlini jelentés szerint Meskó Zoltánt és társait, ma, szombaton délután fogadta Hitler.

Az audienciáról hivatalos jelentést nem adtak ki.

A német sajtó most mutatja ki, hogy a Hitler-kormány ismeretes sajtórendelete következtében hány kommunista lapot szüntettek be. Ennek a statisztikának az a legérdekesebb része, amely kimutatja, hogy a betiltott lapok milyen példányszámban jelentek meg. A betiltott lapok példányszámait a következők:

Welt am Abend 225 ezer, Berlin am Morgen 75 ezer, Roter Aufbau (a kommunista párt teoretikus közlönye) 25 ezer, Arbeiter Illustrierte Zeitung 500 ezer, Weg der Frau 160 ezer, Der Mahnruf 150 ezer, Die Rote Post 120 ezer, Roter Pfeffer 70 ezer és a Blätter für Alle 110 ezer.

Nagyon érdekes, hogy a munkanélküliek számára kiadott munkanélküli újság maga 700 ezer példányban jelent meg.

Ezen felül természetesen nem jelennek meg ma a pártnak tudományos, szociológiai és pedagógiai lapjai, amelyek szintén tekintélyes példányszámot képviseltek.

sőt kiegészítették azt azzal, hogy a Dalmácia nevű vezérhajó legénysége kivágotta maga közül a szerb nemzetiségű legénységet, elfogta azokat és úgy kerítette hatalmába a hajót.

Szombaton reggel Laibachon keresztül újabb hírek érkeztek az állítólagos zendülésről. E jelentések megerősítik a Dalmácia lázadásának a hírét, egyúttal azonban közlik azt is, hogy a kormánycsapatoknak, illetve a tiszta szerb hajóegységeknek sikerült is elfojtani már a lázadást. Megostromolták a Dalmáciát, elfoglalták a hajót s aztán kegyetlen vérfürdőt rendeztek a horvát legénység között. Ha igaz a hír,

a lázadó legénységet nyomban megtildezték a hajó fedélzetén, a kitérített emberek holttesteit pedig a tengerbe dobták.

PRIBICSEVICS SZVETOZÁR FELLÉPÉSE PARISBAN

A jugoszláviai helyzet ismertetéséhez tartozik ez az alábbi párisi jelentés is. Az önkéntes száműzetésben élő horvát vezér, Pribicsevics Szvetožar, levelet intézett Herriot volt francia miniszterelnökhöz. E levélben Pribicsevics Szvetožar tiltakozik azok ellen a megállapítások ellen, amiket Jugoszlávia politikai helyzetével kapcsolatban a külügyi bizottság egyik közelebbi ülésén Soille képviselő szögeztet le. Pribicsevics szerint Soille képviselő céltalosan festette kedvezőnek Jugoszlávia helyzetét s így a jelentés, amit a francia kamara külügyi bizottsága tudomásul vett, hamis és megbízhatatlan.

Pribicsevics levelének a hatása alatt Herriot felkereste Paul Boncourt s egyenes kérdést intézett hozzá a jugoszláviai állapotokkal kapcsolatban. Paul Boncourt — mint a párisi jelentések mondják — Herriotnak valóban őszinte feleletet adott, amennyiben kijelentette, hogy Soille képviselő előterjesztése valóban megbízhatatlan, mert Jugoszlávia a horvát kisebbségi kérdéstől eltekintve is nagyon súlyos belpolitikai helyzetben van.

Csak a jövő héten lesz ítélet a temesvári kémkedési ügyben

Renoju kapitány kémkedési pere pénteken és szombaton egész napon át tartott a temesvári hadbírósa előtt. A zárt teremben csakis aktív tisztek mehettek be. Ítélet a jövő hét folyamára várható.

Hivatalosan is kezdetét vette a „szent év“

Szombat délelőtt feltizenegy órakor ünneplés szertartások közepette kezdetét vett a „szent év“.

XI. Pius pápa a bibornokok sorfala között vonult be a Sixtusi-kápolnába. A pápa érkezőkor felcsendült a „Veni Sancte“, azután XI. Pius hordozható trónszékén a híre Szent Péter templom baloldali bejárata elvitték. Ez a bejárat — mint ismeretes — b volt falazva s csak a „szent év“ alkalmából nyitották meg.

Lauri biboros egy aranykalapácsot nyújtott át a pápának, aki a kapura ütött s így szólott:

— „Nyissátok meg előttem az Igazság kapuit!“

Ezután még egyet ütött a kapura és a „Be lépek Uram a Te házába“ jelszóval, fényt papi segédlettől követve, bevonult a templom belsejébe, ahol kezdetét vette az ünnepi istentisztelet.

A „szent év“ alkalmából ezekre menő tömeg utazott az örök városba, hogy a nagyszabású ünnepeken résztvegyen.

Ez az a könyv, amely 18 kulturyelvűre lefordítva a legszenzációsabb sikert érte el.

A NŐ

Tanulmányok a nő testéről, lelkéről, nem életéről és erotikájáról 2 kötetben.

Írta: Dr. BAUER A BERNHARDT orvostanár

Az egyes kötetek 450—450 oldal terjedelemben jelentek meg. nagy Lexikon alakban ára az egész műnek 400 lej.

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Temesváron marad a vasuti üzemfelügyelőség

Temesvár, április 2

Temesvár városa és a CFR között meg hosszabbították a temesvári vasuti üzemfelügyelőség hivatalos helyiségeire vonatkozó bérleti viszonyt. Ez azért történt, mert az igazgatóság Aradon, ahová át akarták helyezni, nem talált megfelelő helyiséget. Így a székhely véglegesen Temesvár marad.

Jelentékenyen csökkent a francia jegybank aranyfedezete

Páris, április 2.

A mai politikai hangulatot, annak idegességét és kapkodását legjobban az jellemzi, hogy a párisi jegybank aranykészlete is állandó ingadozásoknak van kitéve. Az elmúlt héten — amint a francia jegybank kimutatásából kitűnik — Franciaországban is jelentékenyen esett a jegybank aranykészlete.

Az elmúlt hét aranyállománya 80.623 millió frankra esett és az esés heti összege 164 millió frank.

A frank aranyfedezete ennek megfelelően szintén esett. A frank fedezete eddig 76.85 százalék volt, amely most 67.5 százalékra süllyedt.

A lopott dollár beváltási kísérlete közben fogtak el egy hirhedt betörőt

Kolozsvár, április 2

Az elmúlt éjszaka Kolozsváron vakmerő betörést követtek el. Velzer Lajos dr. kolozsvári tisztviselő lakásába hatoltak be az alkalmatlan látogatók. Sikeres vállalkozás volt, mert 150 dollárt, 7 ezer lejt és értékes ékszereket emeltek el mintegy 50 ezer lej értékben. A betörés jelentése után a rendőrség szolgálatot rendelt ki az összes bankokhoz, mert az volt a gyanúja, hogy a tettesek igyekezni fognak beváltani a dollárokat. Szombaton délelőtt aztán az Erdélyi Bank egyik tisztviselője értesítette a szolgálatos detektívet, hogy dollárt kínálnak eladásra. A detektív a megjelölt alak után eredt, aki a Banca Vatrana próbálkozott újra, majd — miután itt sem sikerült a beváltás, — a Banca Nationala épületében kötött ki. Itt aztán a detektív letartóztatta. Rövidesen kiderült, hogy már ismerős a rendőrség előtt. Metrea Joannak hívják s már többször volt büntetve. Elárulta a bűntársait is Regian József és Gecső Sándor személyében. Regian sikerült lefogni, Gecső most keresik. A dollárokat hiánytalanul megtalálták, az ékszerek egy részét is, a lejpénzen azonban már tuladtak a tettesek, vagy elrejtették valahol.

60 millió 903 ezer lejt tesz ki Kolozsvár új költségvetése

De van hozzá két pótköltségvetés is

Kolozsvár, április 2.

Kolozsvár tanácsa végre elkészült a költségvetési tervezetével. A végösszeg 60 millió 903 ezer lejt, tehát jóval kisebb, mint a múlt évi költségvetés végösszege. A tanács mutatni akarta, hogy takarékoskodik és a múlt évi költségvetéssel

szemben 23 milliós megtakarítást ért el.

Kár azonban, hogy ez csak látszat. A kolozsvári tanács is követi a kormány példáját s a költségvetéshez pótköltségvetést irányzott elő, nem is egyet, hanem kettőt. Ha aztán a három költségvetést egybe vesszük, úgy megtakarításról aligha lehet szó.

Leverték az uruguay forradalmat

A fölkelés vezére másfél órai védekezés után felesége szemeláttára agyonlőtte magát

Newyork, április hó 2

Az újabb uruguay-i forradalmat, amelyről legutóbbi számunkban beszámoltunk, mai jelentéseink szerint

a kormányhű csapatok meglepő gyorsasággal fojtották el.

Annak ellenére, hogy a forradalmároknak az első felőrában sikerült elfoglalniuk a középületeket, mégsem tarthatták sokáig magukat, mert a kormánycsapatok központjai érintetlenek maradtak és erejükkel teljesen kifejtették.

Pénteken este a lázadó csapatokat mindenütt visszaszorították. Brum felkelővezér, volt köztársasági elnök egyedül maradt, mert hívei szétszaladtak. Brum bezárkózott a lakásába s ott várta be, amíg a letartóztatására érkezett katonaság megjelent. A felszólításra kikiabált,

hogy nem adja meg magát, védekezik mindhalálig. Szavát állotta is.

Másfél óra hosszat állotta az ostromot és tüzelt szakadatlanul.

A lakásban rajta kívül még csak a felesége tartózkodott, mert a cselédsége is elmenekült. Másfél óra multával elfogyott a lőszere.

Az utolsó golyóval, felesége szemeláttára és jelenlétében önmagát lőtte agyon. A benyomuló katonák már csak a holttestét kaphatták meg.

Brum holttestét elszállították, feleségét a lakásban hagyták. Két óra multán az asszony is öngyilkosságát követett el és meghalt.

Terra köztársasági elnök széleskörű nyomozást indított a lázadás szervezőinek kézrekerítésére. Hír szerint már is rengeteg letartóztatás történt.

Fellázadt egy jugoszláviai hadihajó legénysége

Bécs, április 2.

Pénteken délután feltűnést keltő hírek érkeztek Bécsbe Jugoszláviából. E hírek szerint megisméltódott a Földközi-tengeren is a „Hét tartomány“ esete, amennyiben

a jugoszláv flotta egyik nagy egysége, a Dalmácia nevű vezérhajó legénysége fellázadt, leszedte a hajóról a jugoszláv zászlót s helyébe a horvát nemzeti lobogót tűzte ki.

Bécsben igen nagy feltűnést keltett ez a hír, mert vele kapcsolatban olyan je-

lentések is érkeztek, amelyek szerint az újabb jugoszláviai forradalom minden pillanatban teljes erővel fellángolhat.

A bécsi sajtóirodák valósággal megrohmozták tudósítóikkal a bécsi jugoszláv követséget, innen azonban nem kaptak semmi pontosabb információt, hanem valami egyebet: kategórikus cáfolatot azzal a kíséreléssel, hogy a bécsi sajtó értetlen áprilisi tréfának lett az áldozata. A cáfolat ellenére a bécsi vezető sajtó-organumok fenntartották értesüléseiket.

A belpolitika

24 órája

Maniu új konverziós tervezetét készítette

A Skoda-ügy újabb nyomozási eredményei

Bukarest, április 2.

A hadbíróóság három nappal meghosszabbította Zaletzky vizsgálati fogságát. E három nap eltelté után átszállítják a jilavai fogházba. A feleségének lejárt a tartózkodási engedélye. Először az ország elhagyására akarták felszólítani, azután vizsgálati érdekében meghosszabbították az engedélyét két hónappal.

A hadbíróaságon csütörtökön több tanút hallgattak ki, közöttük Tanasescu pénzügyi felügyelőt is, aki Skodaék bukaresti irodájában a kutatást megejtette.

Bicinsky, a Skoda könyvelési osztályának főnöke szombaton érkezik Bukarestbe. A hatóságok remélik, hogy magával hozza a sifflé kulcsot, amellyel Zaletzky titkos levelezései megfigyelhetők lesznek.

Popescunak, az öngyilkos tábornoknak hamvait pénteken szállították Bukarestbe, a hol a tábornok tetemét nagy katonai pompával vitték ki a temetőbe.

Pomponiu ezredes szombaton délelőtt magához kérte a sajtó képviselőit, akiket arra kért meg, hogy a Skoda-üggyel kapcsolatban csakis hivatalosan megerősített híreknek adjanak helyet.

A NYOMOZÁS

a következő újabb megállapításokra jutott: A Skoda-iroda regisztere titokzatos 35 millió tételt tüntet fel, melyet egy álnéven megjelölt személynek fizettek ki. Kutatnak azután, hogy ez az összeg kinek a megvesztegetésére szolgált.

A hadbíróaságon pénteken kihallgatták Osiás kisasszonyt, Zaletzky titkárnőjét. A titkárnőt kihallgatása után szabadon bocsátották.

A Stefanescu Amza tábornok ellen felmerült vádak ügyében egy generálist küldöttek ki a vádak felülvizsgálása céljából.

Cáfolták azt a tegnapi elterjedt hírt, hogy Zaletzky öngyilkossági kísérletet követett el.

AVERESCU MARSALL

nyilatkozatot adott a Skoda-üggyel kapcsolatban. A marsall kijelenti, hogy azért nem avatkozott bele az ügybe, mert ez alapos vizsgálat előtt csak demagógikus eszközökkel lett volna lehetséges, ilyen munkára pedig ő nem kapható. A botrányhoz ez a felkavarása véleménye szerint hibás volt, mert egyrészt rontotta az ország tekintélyét a külföldön, másrészt pedig gyöngítette a Románia és Csehszlovákia között fennálló kapcsolatát, mert a Skoda-vállalat főrésztvényese maga a csehszlovák állam. Hiba volt az is, hogy oly érdemtelenül megtépték a hadsereg tekintélyét.

Averescu véleménye az, hogy a botrány ügyében a nyilvánosság mellőzésével kellett volna a legszigorúbb vizsgálatot megejteni.

*

Eltekintve a Skoda-ügyről

MADGEARU ÉS COSTACHESCU afférja igazítja a kedélyeket. A pénzügyminis-

iszter ugyanis megszavaztatta a köztisztviselők rendelkezési állományáról szóló törvényt a képviselőházban, majd az így megszavazott javaslatot a szenátusba küldte át, azzal a Costachescu elnökhöz intézett kéréssel, hogy ő is szavaztassa meg a javaslatot sürgősen, mivel a törvénynek április elsején már életbe kellett volna lépni. Costachescunak nyilván nem volt rokonszenves a javaslat, mert nem tűzte napirendre, hanem az egyik bizottság elé utalta, majd később, amikor mégis tárgyalásra bocsátotta, megállapította, hogy a szenátorok nincsenek jelen kellő számban és erre újra levette a kérdést a napirendről.

A pénzügyminiszer idegesen rohant a szenátusba, ahol Costachescuval éles összecsapása volt.

MANIU

állítólag konverziós javaslatot készített, melynek alapelve a kamatok rekalkulálása, az alapadósság érintetlenül hagyása és az erdélyi bankok érdekeinek védelme.

A GENFI EGYEZMÉNY

ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot a jövő hét közepén terjesztik a kamara elé.

KERESKEDŐDELEGÁCIÓ

jelent meg tegnap Lugosianu kereskedelmi miniszternél, akitől azt kérték, hogy a legfőbb kartelltanácsban ne csupán az ipar, hanem a kereskedelem is képviselve legyen. A kereskedők képviselnek ebben a tanácsban a fogyasztók érdekeit is. Lugosianu jogosultnak találta a kérést és a katelekre vonatkozó törvényjavaslatot ilyen értelemben igazítja ki.

A MAGYAR-ROMÁN

kereskedelmi és kliring szerződés végleges megfogalmazásának céljából román részről Budapesten maradtak Em. Marian, az export-hivatal vezértitkára és Caramfil, a külügyminisztérium gazdasági tanácsosa.

A CFR

a külföldi pénzegységeket a következő árfolyamon váltja be: francia frank 6.65, dollár 169.70, lira 8.70, svájci frank 32.85, márka

40.50, holland forint 68.50, cseh korona 5.05, pengő 29.60, léva 1.25, osz. rak schilling 23.80, zloty 19, drahma 1.05, svéd korona 32.50, dán korona 32.50, aranyfrank 32.60.

AZ ÁLLAMI BEVÉTELEK

emelkedőben vannak. Mig az elmúlt év március havában a kincstár 1 milliárd 16 millió lejt inkasszált, addig most márciusban a bevételek 1 milliárd 350 millió lejre rugtak.

A KÉPVISELŐHAZ SZOMBATI ÜLÉSÉN

a munkásbiztosítás egységesítéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták mérsékelt érdeklődés mellett. Az első szónok Mirescu szociáldemokrata volt, aki részleteiben kifogásolta a javaslatot, hasonlóképpen Jacobescu is, aki a tervezetet jónak, de elkésztetnek nevezte. Ha ugyanezzel a háború után jönnek, amikor a munkásság állapota még jobb volt, akkor a paragrafusok megfelelnek a szükségletnek. Moscaleanu független szocialista szerint a javaslat nem oldja meg a biztosítás nagy problémáit. Constantinescu-Bordeni Bratianu György liberálisnak nevében bejelenti, hogy pártja megszavazza a tervezetet.

A felszólalásokra röviden Joanitescu miniszter válaszol. Ezután a tervezetet megszavazták és megkezdették annak szakaszonkénti vitáját.

A Skoda-ügy újabb szenációs fordulatai

A Skoda-botrány ügyével kapcsolatban szenációs fordulatok következtek szombaton be. Bukaresti szerkesztőségünk északi jelentése szerint a fővárosba érkezett a Skoda-gyár könyvelési osztályának főnöke, aki vállalatának megbízásából közölte, hogy

a Skoda-üzem igazgatósága hajlandó a román hatóságok rendelkezésére bocsátani Zaletzky titkos levelezésének chiffré-kulcsát, de csak abban az eset-

ben, ha az írárok megfejlesztésénél a cseh nagypézserkar egyik kiküldöttje és egy diplomáciai megbízott is jelen lehetnek.

Pomponiu ezredes ma nyilatkozatot adott a sajtónak, közölve, hogy az ügyben a nyomozás szenációs kulisszatitkokat tárt fel, amelyek szükségessé teszik, hogy a nyomozást külföldre is kiterjesszék.

A katonai nyomozóhatóságok ma elcsíptek egy levelet, amelyet Zaletzkynek

akartak becsempészni. A levél tartalma a következő volt:

— Barátaink cserben hagytak bennünket!

Hogy ki volt a levélbecsempész, azt egyelőre nem közlik a nyilvánossággal. Megindult a nyomozás annak a megállapítására, hogy kik voltak azok a barátok, akik Zaletzkyt cserbenhagyták.

Zaletzkynek ma először engedélyt kapott arra, hogy férjével beszélhessen.

Leaulabb jelentés szerint:

A konverziós javaslat még e héten a parlament elé kerül

Bukarest, április 2.

Hivatalosan közlik, hogy a konverziós javaslat még e hét folyamán a parlament elé kerül. Vasárnap a kormány a javaslatlalt kapcsolatban minisztertanácsot tart, amelyen véglegesen döntenek a régóta húzódó kérdésről.

Amennyiben a parlament 14-ig, ameddig a meghosszabbítás szól, nem tudna a konverzió vitájával elkészülni, annyiban az ülészakot megegyezően meghosszabbítják.

Ugyancsak ez ülészakban szavazzák meg az egyetemi illetékekről szóló tervezetet is.

Az új egyezmény szerint:

Románia is és Magyarország is 20 millió pengő értékű árut exportál

Budapest, április 2.

A román-magyar kereskedelmi szerződés megkötése érdekében kezdett tárgyalások, amiket román részről Tilea miniszter személyesen irányított Budapesten, április elsején lezáródtak. A tárgyaló bizottságok aláírták a megegyezésről és a tárgyalásokról szóló jegyzőkönyvet, valamint azt a megállapodást, amit a fizetésekre vonatkozólag kötöttek s ami a két jegybankra vonatkozik, mivel a szerződés természetéből kifolyólag kliring-elszámolásról van szó.

A kereskedelmi egyezmény, amint már jelentettük, mindkét parlament ratifikálása után lép életbe, a kliring-elszámolásra vonatkozó megegyezés azonban azonnali hatállyal szól. A szerződés egyébként egy évi időtartamra szól.

Az Új Nemzedék című lap többet is tud a megkötött román-magyar keres-

kedelmi szerződésről. Értesülése szerint, amit ő megbízhatónak jelez,

Magyarország kötelezte magát arra, hogy Romániától 20 millió pengő értékben vesz át fát és petroleumot.

Ezzel szemben Románia Magyarországból ugyancsak 20 millió pengő értékben vásárol gépeket, iparcikkeket és textilárut. A szerződés pontosan megszabja azt, hogy erre a 20 millió pengőre Magyarország mennyi gépet, mennyi iparcikket és mennyi textilárut szállít.

Az Új Nemzedék közléseiből az derül ki, hogy a két állam árucseréjének az értéke egy az egyhez, holott az eddigi jelentések úgy hozták hírül, hogy ezt az elérhető legkedvezőbb arányt Magyarország csak megközelítette, de nem érte el. A régi kereskedelmi szerződés ugyan is arra kötelezte Magyarországot, hogy hatszor annyi értékű árut vegyen át Romániától, mint amennyi magyarorszá-

g román árut Románia átvett. Ez az aránytalanság azonban a kliring-elszámolásoknál okozott nagy zavart éppen ez okozta azt, hogy új megállapodást kellett kötni, még mielőtt a másik megállapodás végső lejáratát termausa elérte volna.

A belga királyi pár palesztinai útja

Brüsszel, április 2.

A belga királyi pár néhány napon belül Palesztinába utazik. A királyi pár utja Olaszországon és Görögországon keresztül vezet és hír szerint Rómában és Athénben pihenőt tart.

Rómában és Athénben a belga királyi pár politikai megbeszéléseket is folytat

A Patria áprilisi tréfája a „gázvédelemmel”

Kolozsvár, április 2

A kormánypart kolozsvári felhívatalosa legutóbbi számában arra hívta fel a kolozsvári közönség figyelmét, hogy szombaton délelőtt 10 órakor a Főterén érdekes „gázvédelmi” bemutató lesz, amelyre felvonulnak az összes hatóságok, a tüzoltók pedig bemutatják a gáztámadást és a legbiztosabb védekezési módszereket.

Jellemző a közönség hangulatára, hogy az „érdekes” bemutató hírére a Főteret nagy tömegek lepték el a délelőtti órákban. Jödeig türelmetlen várakozással telt az idő, amikor valaki rájött s tovább adta, hogy a Patria csak áprilisi tréfát rendezett.

Sikerült tréfa volt, ha kissé „vaskos” is. A „siker” pedig abban van, hogy talán-talán nem is annyira tréfa ez a gázügy, s felő, hogy hamarosan április elseje nélkül is időszerű lesz.

Este 2-3 szem
Artin

SERRAVALLO

KINA BORA VASSAL.

Erősítőszert gyengélkedőknek, vérszegényeknek és lábadozóknak.

Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.

KITÜNŐ IZÚ.

Több, mint 10.000 orvosi bizonyítvány.

J. Serravallo - Trieste (Barcola)

Kapható a gyógyszerárakban és drogériákban.

A németországi antiszemita heccek első halálos áldozata

Kielben agyonlőtték egy zsidó közjegyzőt

Kiel, április hó 2

Kielben az észak-német kikötővárosban súlyos esemény játszódott le ma délután. A nemzeti-szocialisták egy osztaga behatolt dr. Schun ügyvéd és közjegyző lakására és a közjegyzőt bántalmazni akarta.

Dr. Schun védekezett az ellene brutálisan fellépő nemzeti-szocialistákkal szemben, revolvert rántott elő és lőtt.

A lövés talált. Az egyik nemzeti-szocialista haslövést kapott.

A rendőrség azonnal megjelent a helyszínen és letartóztatta az ügyvédet. Dr. Schun nemcsak a rendőrök, hanem hatalmas tömeg is kísérte a rendőrségi épület felé, majd mikor az ügyvéd és a rendőrök eltűntek a rendőrség kapuja mögött, a tömeg is behatolt.

A helyzet egyre fenyegetőbb lett. A rendőrök nem tudták az ügyvédet a tömeg dühe elől megvédeni. A nagy tumultusban hirtelen revolverlövések dörrentek, amelyek az ügyvédet találták, aki a helyszínen összeesett és meghalt. A rendőrségi jelentés szerint az események annyira pillanatok alatt zajlott le, hogy az ügyvédet a tömeg dühe elől megmenteni nem lehetett.

A felzúgott nemzetiszocialista érzelmi tömeg még ezek után sem nyugodott meg, hanem felkereste dr. Schunn ügyvéd apjának Kielben levő üzletét, azt feltörte és teljesen feldúlta.

Annak a nemzetiszocialistának állapota, akit haslövessel kórházba szállítottak, életveszélyes.

Einstein Németországban található vagyonát bűnügyi zárlat alá vették

A kormány ma délután rendeletet adott ki, amely szerint mindazoknak a németeknek a vagyonát, akik külföldön németellenes propagandát folytatnak, elkobozzák.

E jelentéssel kapcsolatban közlik, hogy

mivel Einstein a németellenes propaganda során súlyos kritikai hangot hallatott Németország és annak mai rendszere ellen, a német bűnügyi hatóságok Einstein minden Németországban fellelhető vagyonát bűn-

ügyi zár alá vették.

Igy természetesen és elsősorban lefoglalták Einsteinnak a németországi bankokban lévő betéteit is.

Egy új javaslat:

„A nemzet és a terület megszervezése háboru esetére”

A javaslat érdekesebb rendelkezései

Bukarest, április 2.

A képviselőház szombati ülésének elején Samsonovici tábornok, hadügyminiszter rendkívül érdekes törvényjavaslatot terjesztett be a nemzet és a területek megszervezéséről, háboru esetére.

A törvényjavaslat az indokolásban előadja, hogy a tervezetnek a célja: a nemzetet és területeit a béke szervezetszervezésének állapotában a háborús állapotra minél hamarabb és minél tökéletesebben átszervezni. E célból a törvényjavaslat rendkívül sok és bonyolult intézkedést léptet háboru esetére életbe. A

lényegesebb elvek a következők:

Az előkészítő szervek felelősségének megállapítása.

A lakosság segítő munkájának szervezése és kötelezettsége.

A közhatóságok megorganizálása.

A háborús közigazgatás és közigazgatás megszervezése.

A lakosság előkészítése a védekezésre.

A törvényjavaslat még e héten tárgyalásra kerül s a jövő hét folyamán érvényre is emelkedik.

Az osztrák szocdemek nem hajlandók a fegyvert kiadni kezükből

Bécs, április 2.

Az osztrák főváros a tegnapi izgalmas nap után váratlanul elég nyugodtan töltötte az éjszakát. Ismeretes, hogy a kormány elrendelte a szociáldemokrata védőőrség feloszlását, mire válaszul az alsóausztriai tartományi kormány elrendelte a Heimwehr lefegyverzését.

Izgalmas tanácskozások kezdődtek, amelyek a baloldal vereségével végződtek. A Schutzbundot feloszlatták, ellenben a Heimwehrt nem fegyverezték le.

Ez az izgalmas párviadal — erre számítottak — excessusokat eredményez majd. Ezek a kirobbanások azonban nem következtek be.

Az éjszaka voltak ugyan kisebb összeütközések, de a rendőrség minden egyes esetben olyan eréllyel lépett fel, hogy tömeges harcokká ezek a kis tüntetések nem fajulhattak.

Az osztrák szociáldemokratapárt most új taktikához folyamodott. Nem akarják

a fegyvert kezükből kiadni és ezért most az önkéntes rendőrcsapatok felé gravitálnak.

A szociáldemokrata képviselők ma felhívták párthiveiket, hogy tömegesen jelentkezzenek és lépjenek be az önkéntes rendőrcsapatokba. Ezeket a rendőrcsapatokat a párt nem akarja külön alakulatoknak tekinteni, hanem hangoztatja, hogy azok a párt integráns része maradnának.

A tervezet szerint a „polgárőrök” megkülönböztetésül, vörös karszalagot viselnek.

Nagy kérdés természetesen, hogy a jobboldallal kacsintgató kormány megtűri-e majd ezt az újabb alakulatot, amely egyenruha nélkül is voltaképpen nem lenne egyéb, mint a Schutzbund új formájában.

Pénteken este egyébként a szociáldemokraták Bécsben 320 helyen gyűlést tartottak. A hatóságok tekintettel arra, hogy a szocdemek, védőőrségük lefegyverzése ellen nem tiltakoztak és erőszakot nem tanúsítottak, ezeket a gyűléseket engedélyezte.

A Schutzbund feloszlásával kapcsolatban a Schutzbund-szervezetek helyiségeiben a rendőri hatóságok házkutatást is tartottak. Ezekkel a házkutatásokkal kapcsolatban a bécsi rendőrség most adja ki hivatalos jelentését, amely szerint a bécsi házkutatás során a szociáldemokrata otthonokban lőszereket, tábo-

Marosmegye tanács-ülése

Marosvásárhely, április 2.

A vármegyei tanács szombat délutáni ülésén a költségvetést tárgyalták. Bozdog János dr. megyei tanácselnök megnyitó szavai után Arkossy Jenő dr. magyar tanácsstag kifogásolta, hogy a kisebbségi kulturális intézmények nem kaptak megfelelő segítyt.

Szoboszlai László dr. interpellációjára a tanács elhatározta, hogy 21 vármegyei utat hozat rendbe.

Napok kérdése a görög restauráció

A kormány megbízottai már tárgyalnak György királlyal

Athén, április 2.

Görögországban a közvélemény el van készülve arra, hogy a restauráció néhány napon vagy héten belül bekövetkezik. Most, hogy Csaldaris uralma megingathatatlan és egyrészt leverte választások formájában Venizeloszt, másrészt, hogy fegyveresen is legyőzte a feltörekvő katonai diktatúrát, semmi akadálya annak, hogy a restaurációt a királpárti kormány megvalósítsa.

Hir szerint a kormány megbízottjai külföldi emigrációjában már fel is keresték György exkirályt és vele tárgyalásokat kezdtettek.

Hivatalosan a kormány cáfolja ugyan ezeket a híreket, de ezeknek a cáfolatoknak Görögországban hitelt nem adnak és általános a vélemény, hogy a monarchia visszaállítása most már csak napok kérdése.

ri telefon és táviró készülékeket találtak.

Megtalálták ez alkalommal a riadóterveket is, amelyek előírják, hogy puccs esetén miképpen kellett volna a rendőrkapitányságot, a rendőri és katonai lakatanyákat megszállani, továbbá amelyek utasításokat tartalmaznak barrikádok emelésére is.

Biztosan ráismer!!

Vannak nők, akik különleges bájt sugároznak ki és ez megkülönbözteti őket a tömegtől. Nagyon nehéz megállapítani, hogy ezt a tulajdonságokat finom, jól kiválasztott parfümjüknek, — amely egyéni vonást kölcsönöz, — vagy pedig elragadó temperamentumuknak köszönhetik-e; avagy e két körülmény szerencsés összeegyeztetésének.

Álarc alatt is felismerhető!

ROYALE AMBRÉE

az ideális kölni viz, melynek finom illata körüllegi és megteremti azt az előkelő egyéniséget, amelyet megálmodott. Egyéni bájt biztosít, mert bódító illatfelhője, az Ön szépségével karöltve, első látásra elbűvöl.

LEGRAIN

CSAK EREDETI CSOMAGOT VÁLÓDL

Bojkott és ellenbojkott

A csernovici német-zsidó harc

A bukovinai zsidók felhagytak a német beszéddel

Csernovicz, április 2

A bukovinai cionista szervezetek minap gyűlést akartak tartani, hogy azon kimondják a németországi áruk bojkottját. A katonai hatóságok azonban a gyűlést nem engedélyezték.

Erre a cionista szervezetek felhívást bocsátottak ki a zsidó lakossághoz, hogy közösjék ki a németországi áruszállítványokat. A felhívás nem maradt visszhang nélkül a bukovinai német egyesület oldaláról sem, annál inkább nem, mivel a szervezet rokonszenvezik Hitlerékkel. Ez a szervezet ellenfelhívással fordult a németekhez, hogy csakis német lapokat olvassanak és csakis németországi árut vásároljanak. Ez az ellenfelhívás bojkottot hirdet azon kereskedő ellen, akik nem tartanak német árut.

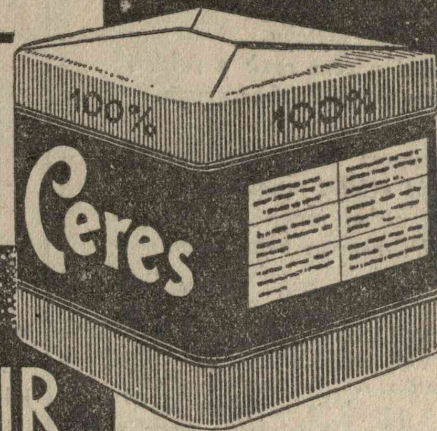
Ez a harc most Csernoviczban a lakosság nagy gazdasági háborújára vezetett. A zsidóság nemcsak Csernoviczban, hanem egész Bukovinában felhagyott a német beszéddel. Német családok inkább törtek idegen nyelvet használni, mint anyanyelvüket. A román nyelv tanulása nagy tempóban folyik. A zsidó iskolákban a német nyelvet románul és franciával helyettesítik. Kimondták a zsidók azt is, hogy a jövőben nem utaznak Németországba még nyáron sem.

A németek erre kimondták az összes zsidó kereskedések és gyárak bojkottját. A zsidók válaszképpen elhatározták, hogy nem néznek meg olyan filmet, amely német gyártmányu.

Hogy ez a harc hova fajul, azt még megközelítőleg sem lehet tudni.

SÜTÉSHEZ és FŐZÉSHEZ

100%-os
tisztá
KOKUSZ ZSIR

London várja Titulescut

Mussolini Titulescu hatása alatt módosította eredeti tervezetét

Jouvenel azt követeli Franciaországtól, hogy tartson ki a Mussolini-féle négyhatalmi direktórium mellett

London, április 2.

A Reuter-ügynökség szerint Titulescut Londonba várják. Románia külügyminisztere sikeres párisi tárgyalásai után a jövő héten Londonba megy, hogy MacDonald előtt is előadja a kisantant álláspontját.

Titulescu londoni utazásával kapcsolatban az Evening Standard azt írja, hogy a francia kormány eddig adott megnyugtató nyilatkozatai nem csillapították le a kisantant félelmét.

— Titulescu — írja a nagy angol lap — most az öt jellemző hevességgel Párisban vita-kozik. Titulescu a római megállapodásnak különösen azt a passzusát ellenzi, amely a Németországnak megígért egyenjogúsítást Magyarországra, Ausztriára és Bulgáriára is kiterjeszti.

Egyébként csütörtökön Titulescu még mindig Párisban tárgyalt és újból találkozott Daladierral.

Az audiencia után Herriotnál vacsorázott Titulescu, akiről köztudomású, hogy sokkal távolabb áll a négyhatalmi direktórium álláspontjától és a bekerevizio gondolatától, mint Daladier. Herriot ha nem is annyira elvakult és sovínista, mint Tardieu, de azért ebben a kérdésben intranzigens és nem akar a versaillesi és egyéb békekonferenciákban lefektetett elvektől eltérni.

HERRIOT: A NÉGY HATALOM NEM VALTOZTATHATJA MEG ÖNKÉNYESEN EURÓPA TÉRKÉPÉT

Herriot egyébként álláspontját világosan kifejtette a lyoni Democrat című lap tegnapi számában. Ebben a cikkében

Herriot élesen állást foglal a négyhatalmi direktóriummal szemben és élesen bírálja ugyanakkor a MacDonald-féle leszerelési tervezet is.

Szerinte ez a leszerelési tervezet Franciaországnak semmiféle biztonságot nem nyújt.

Herriot cikke végén odajut, hogy szerinte nem volna már maga az sem eltűrhető, hogy az egyesült négy nagyhatalom közös elhatározással és a többiek beleegyezése nélkül megváltoztassa Európa térképét. Európa térképét csak egyhangú határozattal és a Népszövetség útján lehet megváltoztatni, de semmiesetre sem önkényesen és így elkülönülve.

Pertinax, az Echo de Parisban kimutatja, hogy Titulescu ez alkalommal ismét hatalmas diplomáciai sikert aratott. Nem lehet lebecsülni, hogy Titulescunak sikerült Daladier álláspontját megváltoztatni és a francia miniszterelnök, aki MacDonald genfi és párisi tárgyalásai alkalmával elvben a négyhatalmi direktórium mellett már elkötelezte magát, most visszafordulóban. Pertinax cikke végén rámutat arra, hogy Titulescu a legjobban azzal hatott Daladierra, hogy kimutatta: Németország és szövetségesei abban az esetben, ha a revíziót a négyhatalmi direktórium engedélyezné, feljogosítva éreznék

JOUVENEL IS PARISBA ERKEZETT ÉS A MÁSIK OLDALRÓL ÉRVEL DALADIER ELŐTT

Titulescu sikerének hatása alatt történt, hogy Jouvenel a francia kormány váratlanul visszahívta Párisba. Ez a „visszahívás” nem azt jelenti, hogy Jouvenelt római követi állásától felmentik, hanem mindössze azt, hogy Daladier Jouvenelnek személyesen akarta megadni azokat az újabb direktívákat, amelyeket a négyhatalmi direktórium tervezetével a jövőben követni köteles.

Jouvenel Párisban Daladier előtt a legélesebben tiltakozott az ellen, hogy Franciaország elhatározását megmássa.

Jouvenelnek az a véleménye, hogy Fran-

ciaországnak az olasz tervezet feltétel nélkül kell fogadni, mert a közel jövőben nem adódik egykönnyen ilyen tiszta helyzet, amelyben Franciaország végre végleges békét köthet Olaszországgal.

Hir szerint Jouvenel új javaslatokat is hozott Rómából.

Ezek a javaslatok Mussolinitől erednek, aki a kisantant fellépésének hatása alatt módosította eredeti tervezetét.

Azt, hogy mit tartalmaznak ezek a módosítások, ma még tudni nem lehet de már maga az a tény, hogy Mussolini módosított, azt érzékelteti, hogy a Titulescu, illetve a kisantant sikere ebben a kérdésben nagy eredményt jelent.

Sándor szerb király aláírta a kisantant-egyezményt

Belgrád, április 2

Belgrádi jelentések szerint Sándor szerb király ma aláírta a kisantant egyezményt és ezzel a szerződést ratifikálta. A kisantant egyezménynek ez az első

ratifikációs akta.

Jelentéseink arról is beszámolnak, hogy a ratifikált okmányok ünnepélyes kicserélése a közel napokban Prágában megtörténik.

Akrobatamutatóványok a 132.000 voltos áram körül

A VÁLLALKOZÓ SZELLEME LEGÉNY MEGÉRINTETTE A MAGASFESZÜLTSGÜ VEZETÉKET. DE MEGMENEKÜLT

London, április 2.

A Lancashire grófságban lévő Ashton-on-Ribble községben tegnapi nagy izgalom és pánikszerű sürgős-forgás támadt.

Három suhanc ballagott egymás mellett az országúton s közben egyiküknek az az ötlete támadt, hogy felmászik az országút mellett húzódó magasfeszültségű vezetékekhez. Az egyik oszlophoz szerelt vaslétrán fel is ment és azzal mulattatta társait, hogy a 132.000 volt feszültségű áram mellett különböző tréfás akrobatamutatóványokat végzett. Két társa alulról óvatosságra intette, de eredménytelenül.

A legény még merészebben járt-kelt a vezetékek közt. Végre is, amitől tartani lehetett, bekövetkezett.

A huszéves legény, akinek, mint később kiderült, John Langstrath a neve, ugrándozása közben hozzáért az egyik vezetékekhez. Ebben a pillanatban a vezetékből láng csapott ki és a legény eszméletlenül vágódott el a vezetékek alatt lévő fémlapon, amely a munkások ké-

mosáramot kikapcsolták és pár perc múlva tűzoltók jelentek meg az oszlop mellett, hogy lehozzák a legényt, akit halottnak gondoltak. A tűzoltók éppen munkához akartak látni, amikor nagy meglepetésükre a legény feltápáskodott és minden segítség nélkül maga lemászott a létrán.

John Langstrath tehát szerencsésen

Feltétlenül igen

Nem okozhat fejtörést az a kérdés, hogy milyen borotva készüléket és milyen pengét használjunk. Csakis „Gillette”- amely egy negyedszázad óta vezető szerepet játszik a borotvakészülék és penge gyártása terén. Mindenki, aki súly fektet arra, hogy jól meg legyen borotválkozva, kizárólag a világhírű „Gillette” pengéket használja. Az új „Gillette” pengék talán úgy a régi, mint az új ti pusztán „Gillette” készülékekhez.

megmenekült. A 132.000 voltos áram teljesen leégette róla a ruhát. Még a cipőfüzője és a cipőtalpa is megszenesedett, de ő maga csupán kisebb égési sebeket szenvedett s kórházba szállították, ahonnan pár nap múlva már gyógyultan fog hazakerülni.

A németországi Menke-cég többet teljesít, mint amennyire utasították

Szatmár, április hó 2

Freyer Armin, akinek Szatmáron nagy gyarmatáru ügynöksége van, a világszer- te ismert Menke nevű gyarmatáru exportcégtől, amelynek főnökei zsidók, levelet kapott. A Menke cég ebben a levélben arról értesíti Freyer Armit, hogy mindazok a hírek, amelyek a német kormányváltozás után elterjedtek és arról számolnak be, hogy Németországban véres inzultusok játszódnak le, valótlanak. Az országban e tekintetben rend van és gazdasági bojkotton kívül a zsidók ellen személy szerint a nemzeti szociálisták nem lépnek fel.

Nagyon érdekes a Menke-cég levelének befejező része. Ebben a cég azt reméli, hogy a beállott politikai változás folytán a fennálló viszonyok megszilárdulnak s ennek következtében Németország területén általános gazdasági fellendülés várható.

A Menke-cég még azt kéri szatmári összeköttetésétől, hogy ne vezettesse félre magát a külföldi lapoktól, hanem tartsa továbbra is meg Németországgal a szoros összeköttetést.

Tűzkatasztrófa Érkörtvélyesen

Érmihályfalva, április 2

Érkörtvélyesen hatalmas tűzkatasztrófa történt. Éjjel 11 órakor kigyulladt Benke András földműves háza s a lángok a náddal fedett épület pillanatok alatt tüztengerbe borították. Az oltásra összehozott lakosság nem sokat tehetett a szerencsétlen gazda házának megmentésére, s csak azon fáradozott, hogy legalább a szomszédos épületeket óvja meg a pusztulástól. Benke Andrást és feleségét csak az utolsó pillanatban sikerült a lángtengerben úszó házból kimenteni. Az öreg házaspár békésen és gyanútlanul aludta az igazak álmát, miközben a lángok már elhamvasztották fejük fölött a nádzsupos tetőt. Egy szál ingben menekültek meg a biztos haláltól, minden egyébük elhamadt.

A kár körülbelül 50 ezer lej, amelynek egy része biztosítás útján megtérül. A tűzvizsgálat egyébként megállapította, hogy a tűzkatasztrófát a kéményből kipattant szikra okozta.

HIREK

Sziluet

Kivágva fekete papírból,
Profilban élek ideleln.
Balszemmel nézem csak a földet,
Messzebbre bámul jobbszemem.

A jobbszemem messzebbre bámul
S ha majd a létet magunom,
Ugy megyek el innen egészen,
Hogy a balszemem behunyom.

Falu Tamás

— **ÚJ KÖLTSÉGVETÉS KÉSZÍTÉSÉRE** UTASÍTOTTÁK BIHARMEGYÉT. Nagyváradról jelentik: A biharmegyei állandó választmány a prefektus elnöklése alatt ülést tartott. A prefektus bejelentette, hogy a megyét a belügyminisztérium új költségvetés összeállítására utasította.

— **IDŐJÁRASJELENTÉS.** Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet jelentése szerint keleti esők széllel és változó felhőzettel valószínűek. Futó lecsapódások és gyengébb nappali felmelegedés várható.

— **SAJÁT ELLOPOTT ARUJÁT VETTE MEG.** Temesvárról jelentik: A temesvári vámállomásról Mogosan Mátyás büntetett előéletű egyén egy 75 ezer lej értékű, svájci óraalkatrészeket tartalmazó ládát lopott. A tolvaj az árut, a melyről azt mondotta, hogy árverésen vette, 10 ezer lejért tovább adta Klopfer István temesvári órásnak, aki a szállítmányt nagybátyjának, Goldmann Simon óra-áru nagykereskedőnek adta el. Komikus mozzanata az ügynek, hogy a szállítmány címezte maga Goldmann volt, aki tehát a saját tulajdonát vásárolta meg.

— **Országos vásár Sarmaságon.** A szilágymegyei Sarmaság községben a tavaszi országos vásárt a községi előljárárság hivatalos értesítése szerint április 5-én és 6-án tartják meg.

Mi európaiak regényes hőstiszteletben nevelkedtünk föl s ez rányomja a maga bélyegét erkölcsünkre is. A hős az, aki ember létere emberföltötti dolgot művel. A hős csodatévő. A hős „tulszárnyalja önmagát.” Nyilvánvaló, hogy egy embertől csak annyi telik, mint egy embertől. Az ember nem tehet csodát és sohasem „szárnyalhatja túl önmagát”, mert bármily hatalmasat alkot is, képességeinek határai között marad. Ez a követelmény, melyet a régi görögök ép úgy halloztak, mint mi, tüllo a célon. Istenit vár tőlünk, azért, hogy emberek maradhassunk. Érzésünkhöz szól és nem értelmünkhöz, hiszen értelmünk a fellelőző ellentmondást azonnal észreveszi és badarságnak tartja. A tulszárnyazott intelem arra számít, hogy majd megedzi akaratunkat. Kérdés azonban, hogy ezzel nem ép az ellenkezőt éri-e el. Kérdés, hogy a lehetetlen feladat láttán a törekvők nem csüggednek-e el. Kérdés, hogy ez nem szegje végkép kedvüket az embereknek, akik tüllo nem lehetnek diadalmas istenek, tunya, közönyös állatokká aljasulnak. Konfucius, a kínaiak tanító mestere sohasem élt ilyen eszközzel. Ő az észre hivatkozik, csekély erőket hangsúlyozza, szerény. — Mindig távol állott tőlem, — jelentette ki tanítványainak — hogy rendkívüli tetteket vigyek véghez, melyek — úgy látszik — nem egyeztethetők össze az ember természetével. Micsoda becsületes egy bölcs.

— **SZATMÁRI HIREK.** Tudósítónk jelenti: Szatmármegye bizonyos tekintetben egyedülálló a maga nemében, a mennyiben költségvetése többlettel végződött. Péntek este zárták le az 1933-as költségvetést, amelynek során megállapították, hogy a megyének 2 millió 85 ezer lej készpénze van. 1931-ből 3 millió 600 ezer leje maradt a megyének, amely ilyenformán több mint öt és félmillió lej felett rendelkezik. — Szatmáron az elmúlt hetek folyamán több vörheny és kanyaró megbetegedés történt. Az egészségügyi hatóságoknak az utóbbi napokban 14 kanyaró és 7 vörheny megbetegedést jelentettek be. — A város területén egyre több kóbor kutya garázdálkodik. A veszett kutyák csüörtökön két férfit, pénteken pedig egy Nagy Margit nevű 8 éves kisleányt martak meg. Mindnyájukat a Pasteur-intézetbe szállították.

— **Buding hitlerista korcsmaros előkelő látogatója a fogházban.** Temesvárról jelentik: A keresztény nemzetvédelmi liga főtitkára, Cuza György képviselő Temesvárra érkezett, ahol Taranu Alexandru horogkeresztes vezér társaságában meglátogatta a fogházban ülő Buding sváb korcsmarost, akit tudvalevőleg hitlerista kilengéseiért csuktak le.

Erkölc

BUDAPEST

Svábhegyi Szanatórium

Speciális kezelések, speciális berendezések

asthma, migrén, szénalázás
beteglek részére.

SÉRTŐ KÁLMÁN, az új költő

Egy huszonegyéves parasztfiu kerekedik fel a baranyai Bisse községből és tanyáról-tanyára tartva, gyalogszerrel egészen Budapestig vergődik... Versein kívül semmit sem visz magával, de a versekben benne van költői érzékenysége, férfias bájnak ugyanaz a tündöklése, amelyet Illyés Gyula és Kodolányi János írásából ismerünk.

Holmi szerencsés pártfogások csakhamar nyomdafestékek juttatják egy nagy budapesti napilap révén, amely egészen szokatlan módon és arányokban „lansziorozza” — úgy, hogy neve, valósággal napok alatt az egész országban ismertté válik... A napbarnította fiu közben urias városi gunyát ölt, ám e gunya alatt továbbra is ott tüzel póri erejének, népi gazdagságának, költői invenciójának szinte fauni kedélyének minden ifju izása, minden pazarló igézete.

Az ügyes, lelkes és gyors, bár kissé felelőteljes sajtó-kolportázs szinte tünemény-szerűen kezeli, holott Sértő Kálmán nem egyedülálló, — hanem csak legfrissebb

— hajtása annak a régi törzsnak, amely az új magyar költészetnek Erdélyi Józsefet, Illyés Gyulát, József Attilát, Morvay Gyulát és Berda Józsefet adta. Most, hogy első kötete a *Falusi pillanat* megjelent, mai egyénisége és jelentősége is lemérhető.

Már ahogy a porondra lép, első közzölt, hosszabb versében, a Megdólt aszszonyok-ban — amely Sértőnek mindeig legjobb költeménye — benne van a fiatal költő összes megragadó kválitárai: — törzsköcs eredetisége, népi világának friss igézete, gyöngéd bája; hangkezelésének megkapó egyszerűsége, a melódikus strófák új, eredeti prozódija, formai tökélye, — a tartalmi és formai egybeolvadásnak teljes alkati tisztaságában.

Am mindamellett egy nagy veszély leselkedik Sértő Kálmánra. Pesti barátai, valamely ethnográfiai exotikumként kezelik és félt, hogy ilyenként szikkad el sznobok és zsurnaliszták kezén.

Legutóbbi kis verseiben (ezekben van most különösen elemében), melyek jól sikerült részekben, erősen emlékeztetnek Benedek Péter földmives-festő képeire, — a zsáner, az életkép s az anekdota kissé túlhasznált műfajainál stagnál és ful el költői heve. E területen olykor egészen olcsó eszközökkel manővroz. (Pl. A borbélynál című versében egészen sekélyes anekdotával.)

A modorosság veszélye már is fenvegeti s ez egy egész költői sorsot kockára tesz.

Önkritikája, jobb utmutatások, más irányítások kisegítik-e innen? — hiszszük — Így kissé bakafántos, csicsónés. Kiseé Erdélyi Józsefhez hasonlóan az árvalányhajos, szegénylegény és garabonciás romantika csaltijában tévelyeg (Valahol azon a fejlődési fokon, ahol az azóta mérföldes csizmakkal előretört József Attila, a Nincsen apám, se anyám című kötete idején).

Nagy kérdés tevődik fel mármost Sértő Kálmán számára.

Kinek dalol és miért?

Megmarad-e amugy szélesap módra igricnek, mulattatónak, bufelejtetőnek, avagy Illyés József, Attila és Morvay módjára belekapcsolódik kora és országa ama nagy problémáiba, amelyek a költőt, — de különösen a népből szakadóttat, — állásfoglalásra és sorsvállalásra kötelezik?

Az utóbbi esetben költészete megtalálna igazi mélységeit és csúcseit, az emberi és művészi határozottság ama hatványain, amelyek Illyést, József Attilát és Morvay Gyulát oly jelentőssé és naggyá teszik.

Koroin Sándor

★ **IRODAATHELYEZÉS.** Feiler Lázár gabonakereskedő cég irodáját áthelyezte Str. Voivodul Mihai (Kolostor-utca) 20. szám alá, I. emelet. Telefonszámok továbbra is 275 és 5-39.

Meghalt egy szimuláns

Temesvár, április 2

Korkép, néhány sorban:

Stick József 22 éves fogtechnikus egy bukaresti futballmérkőzésen eltörte a lábát, majd a hosszas fekvés során tüdőbajt is kapott. Stick, mivel állandóan gyöngén érezte magát, a betegségyelőzőhöz fordult, ahol egészségesnek nyilvánították.

A szimuláns tegnap meghalt.

— **ÉRVELES REVOLVERREL.** Nagyvárad tudósítónk jelenti: Kiss Sándor szalontai gazdálkodó nemrég egy lovat vásárolt 1200 lejért Moc Pável tenkei gazdálkodótól. Kiss néhány nap múlva visszavitte a lovat Mocnak, s azon a címen, hogy a ló kehes, pénzt követelte. Moc vonatkozott visszacsínálni a vásárt, mire Kiss revolvert rántott és rálőtt. A golyó Moc kabátját lyukasztotta át, mire Kiss ismét tüzelt, de a joból célt tévesztett. A megremült gazda félelmében a csendőrségen keresett menedéket. A revolverrel argumentáló vevőt letartóztatták.

— **KIRALYI HERCEG ÉS BALLERINA HÁZASSÁGA.** Nizzából írják nekünk: Nem mindennapi házasságot kötöttek tegnap a nizzai városházán. A leeds-i herceg, a királyi család közeli rokona, feleségül vette Irma Malkházonyt, a volt párisi széri konzul leányát és a párisi opera volt primaballerináját. A szokatlan házasságnak nagy közönsége volt és mindenki megbámulta a menyasszony káprázatos eleganciáját.

— **NEGÉYVRE ÍTELTEK.** MERT AGYONRUGDALT EGY ÖREG EMBERT. Nagyváradról jelenti tudósítónk: Moga István forrészegi lakos az elmúlt év augusztusában Mihuti Gavril 70 éves gazdálkodó társaságában hazafelé igyekezett a tenkei vásárról. A két falusi az egész uton veszekedett egymással. A civakodás közepette Moga zsebébe nyult és felfedezte, hogy 3200 leje hiányzik, mire ismerőst motozásnak vetette alá. Az idős gazda felháborodásában pofonvágtá Mogát, mire az lelökte a szekérről s csizmájával addig rugdalta, amíg belehalt. A nagyvárad törvényszék a vadállatias gyilkost háromévi fegyházbüntetéssel sújtotta. A Tábla felebbezés folytán most foglalkozott az ügygel s a büntetést négy évre emelte. Az ítélet jogerős.

— **Magyar cikkek a központi Eszperantó hetilapban.** Az eszperantisták központi hetilapja, a Heroldo de Esperanto, mely egyik korábbi számában Kodályról, Arany Jánosról, Liszt Ferencről és Nagyatádi Szabó Istvánról közölt cikket, legutóbbi számában „Magyarországi levél” címen Móra Ferenc életét és munkásságát ismerteti az író harmincéves jubileuma alkalmából.

★ **PONGRÁCZ-DUTKAY A KORONA KÁVÉHAZBAN.** A brassói Korona kávéházban máttól kezdve Pongrácz-Dutkay János zenekara hangversenyez, amelyet az igazgatóság hosszabb időre leszerződött. Ez a zenekar a legjobb erőkből van összeállítva és mindenütt kitűnő hírnévnek örvend. Pongrácz-Dutkay és együttese fokozott mértékben igyekezni fognak, hogy a nagyszámú zenekedvelő brassói kávéház-közönség igényeit teljes mértékben kielégítsék. A műsor — úgy, mint eddig — két részből áll, elcse komolyabb zeneművekből van összeállítva, második felében pedig könnyebb tánc- és szórakoztató-zene szerepel. A táncterem jazzzenekar összállítása is külön meglepetést tartogat a tánckedvelők számára. A művész zenekar szerződésével a szálloda igazgatósága változatos szórakozást nyújt a kávéház látogatóinak.

★ **ORVOSI KÖRÖKBŐL.** Dr. Karl Pildner v. Steinburg szem-, fül-, orr- és gégeorvos külföldről hazatérve, megint megkezdte rendelőit Vár-utca 84. szám alatt.

★ **ORVOSI HIR.** Dr. R. M. Imas belgyógyász és gyermekorvos hazaérkezett és ismét megkezdte rendelőit Brassóban, Hirsch-u. 22. sz. alatt. Rendel: d. e. 11—12-ig és d. u. 5-ig.

VESTIS

Tavaszi
férfi- és női
szövetekben,
minőségben,
választékban
és árban
vezet!

BRASSÓ
LENSOR 22

VESTIS

Kényszerpezsgő és kényszerkombiné a Siralomvölgyében

Eredménnyel járt a pusztulásra ítélt zsilvölgyi kereskedők akciója a Petrosani konzumjai ellen

Déva, április 2.

A zsilvölgyi „Petrosani” kőszénbányatársulatnak hatalma, egészen a legújabb időkig megdönthetetlennek látszott. Föld alatt a szénen, föld felett pedig mindenben és mindenki felett, egyaránt aralkodott.

A nem társulati alkalmazottaknak léte és boldogulása is a nagyhatalmu társulattól függött. Különleges helyzeti adottságánál fogva, még a föld felett is az elől pumpálta el az éltető levegőt, aki elől akarta.

Hogy falánk nagyhal módjára, hogyan lakmározta fel a kishalakat, példa erre a petrosényi, petrillai, aninoszai, vulkáni és lupényi „Konzum”-ok működése. E konzumokat annak idején azon méltatlán létesítették, hogy

beszerzési áron láthassa el munkásait liszt, cukor, zsír, szalonna, burgonya, káposzta és túróval, mint elsőrendűnek minősített élelmiszer-szükségleti cikkekké.

A konzumok annak idején így is kezdtek meg működésüket és el kell ismerni, a méltányosan megszabott közszükségleti cikkek árai, valóban árszabályozó hatással is voltak a zsilvölgyi piacokra.

Később a társulat látva azt, hogy a nagybani kereskedés jó üzlet, különösen ha tízezrekre menő magához láncolt vevőfelekkel rendelkezik, konzumainak üzletkörét, mind jobban és jobban bővítette. Bővült a liszt mellé a pudor, a cukor mellé a csokoládé, a zsír mellé a különböző arkenőcsök és ruzsok, továbbá a bányászbakancs mellé a flórharisnya, selymek, kombinék, valódi hamisítatlan francia parfümök, sőt még a pezsgő is. Ha üzlet, legyen hát üzlet, ne hiányozzon a raktárról — még a pukkanós bor se!

Természetesen miközben a társulat konzumjait így kiépítette,

mindössze csak arról felelkezett meg, hogy árucikkeit beszerzési áron bocsátja munkásainak rendelkezésére,

ellenben mohó üzleti kapzsiséga rávezette arra, ha alkalmazottainak nem ad készpénzlelegeket, hanem csupán a konzumjaiban levásárolható „bon”-okat,

ugy, hogy ezzel az összes zsilvölgyi kereskedőket már is halálra ítélte.

De nincs mit tovább magyarázni a zsilvölgyi társulati konzumoknak nagy üzleteit, ha még azon egyetlen adatot rögzítjük le, hogy

az öt konzumnak csomagolópapir szükséglete évi egymillió lejt tett ki, mindenki fogalmat alkothat magának arról a forgalomról, amit ez üzletek az oda-láncolt bányászokon keresztül lebonyolítottak.

Évek során keresztül hasztalan jajdulnak fel a zsilvölgyi, illetve „siralomvölgyi” kereskedők, hogy a társulat illegális konkurrenciát csinál, jankijátásukat elnyomta a társulatnak mindenüvé elérő nagyhatalma s rendületlenül tovább árultak kombinét és pizsamát, sikkos női topánkát és a bányák mélyén hangosan kopogó — szeges bányászbakancsokat.

Egy újabb lupényi kereskedői akció következtében azonban még is történt valami, ami úgy látszik, a bánya nagy-

hatalmát végül is megtöri. A dévai ipar- és kereskedelmi kamara feljelentés folytán vizsgálatot indított, melynek során beigazolást nyert, hogy az elsőrendű élelmiszer-szükségleti cikkek mellett, a konzumokban minden kapható.

A lefolytatott vizsgálati adatok alapján, az ipar- és kereskedelemügyi minisz-

térium, március hó 16-án kelt 152999—1933 számú határozatával felhívta a társulatot, hogy

konzumaiban csak a kollektívszerződés 19. és 32. pontjaiban leírt elsőrendű élelmiszereket árulhatja,

— liszt, cukor, zsír, szalonna, burgonya, káposzta és bányászbakancs — s egyben felhívta a belügy- és munkaügyi minisztériumokat, hogy közgei útján ellenőriztesse a konzumok működését és szerezzenek határozatának érvényt.

Ha a bányának mindent uraló és mindenkit elnyomó nagyhatalma és más illegálisai is letöretnek, úgy még jobb napok virradhatnak a — Siralomvölgyére.

A csikmegeyi háztulajdonosok közigazgatási perrel támadják meg az alaptalan adókiivetéseket

Csikszereda, április 2.

A napokban beszámoltunk a csikmegeyi tulajdoni házadó kiivetésekről, melyeket az elsőfokú adókiivető bizottságok a mai, sőt az ezelőtt 5 évi viszonyokhoz képest is, túlmagasan állapítottak meg. A felelbezési tárgyalások során pedig az irreális számokban megállapított jövedelmek még emelték. Nem fogadták el a szabályszerűen taxált házbérleti szerződéseket és nyilatkozatokat sem bizonyítéknak.

Ez a bánásmód annyira elkésztette a

csikszeredai háztulajdonosokat, hogy közigazgatási bíróság útján perrel fogják megtámadni a kiivetéseket azon az alapon, hogy a törvényben előírt bizonyítékokat nem fogadták el a pénzügyi közlegek.

Az akció minden bizonnyal sikerrel fog végződni, mert az adótörvény idevonatkozó szakaszai határozott utasításokat tartalmaznak, melyek értelmében, az adókiivető bizottság köteles elégséges bizonyítékként elfogadni a szabályszerűen kiállított és taxált házbérleti szerződéseket és nyilatkozatokat.

Motas ur alkuszik...

A dicsőszentmártoni gáztársaság újabb manővere

Dicsőszentmárton, április 2

Beszámolt arról annak idején részlete a B. L., hogy a Motas-féle dicsőszentmártoni gáztársaság, amellyel több ízben foglalkoztunk pernyertes lett egy vitás ügyéből kifolyólag Dicsőszentmárton városával szemben és egymillió kétszáz ezer lej jogos követelése erejéig foglalást vezetett a város bevételeire.

A város ezzel kapcsolatban érdekes retorzióra határozta el magát. Városi taxa címén a földgáz bevezetett csővezetékeinek folyó métereit husz lejjel adózta meg. A Motas-társaság ezzel kapcsolatban egyezkedni próbál a várossal, az egyeztetési tárgyalások azonban még nem vezettek sok eredményre.

A földgáztársaság élelmes vezetősége ezzel kapcsolatban új trükkkel próbál újabb keresetforráshoz jutni. Azzal a

megindokolással, hogy tavaly egy felrobant gázvezeték exploziója alkalmából egy munkás is elvesztette életét, a gáztársaság a városban lefektetett összes gázvezetéseket revidálja és azokat a vezetékeket, amelyek a főcsőtől a házakba vezetnek, a háztulajdonosok megkérdezése nélkül megjavította.

Az önkényes reparációért a földgáztársaság három-négy ezer lejes számlákat prezentál, amelyek közül azonban a háztulajdonosok természetesen csak nagyon keveset váltanak be és nagyrészt ezek kifizetését megtagadta.

A földgáztársaság most már alkuszik is... Tempora mutatur. Nyakra-főre hivatja fel a háztulajdonosokat a egyezkedni próbál. Részletekben is elfogadja a kirótt összegeket.

Eddig azonban még senkisésem akadt, aki fizetni lett volna hajlandó...

SPORT

Szövetségi kiküldöttek figyelik a Nemzeti Bajnokság mérkőzéseit, a Balkán-kupa válogatott keretének összeállítása céljából

Brassó, április 2.

Vasárnap hat mérkőzés kerül sorra a Nemzeti Bajnokság mérkőzősorozatának tavaszi fordulóján.

A központi bíróküldő bizottság megállapította, hogy a mérkőzéseket kik vezessék. Eszerint a NAC—Brasovia bírja Radulescu C. (Bukarest) lesz, egyben ő a szövetség megbízottja is, aki a Balkán Kupára való tekintettel a válogatásnál számbajövő játékosok formáját figyeli.

Az U—AMTE mérkőzést Kolozsvárt Balogh János nagyváradi bíró vezeti, szövetségi megfigyelő dr. Brate lesz.

A TMTE—Unirea Tricolor-mecses bírja a konstancai Bărsu B. szövetségi megfigyelők a szövetség Bukarestben marad vezetői.

Nagyszebenben a Tricolor—Soimii-mérkőzést a segessvári Theil György vezeti, a szövetség ide nem küld ki megfigyelőt.

A Romania—Gloria CFR-mérkőzést Morár Teofil vezeti, a szövetség részéről Decei M. vagy Herczog dr. nézi végig.

A CFR—Ripensia temesvári találkozásának bírja az aradi Oraveț lesz, a szövetségi megfigyelő Meixler Lajos.

A brassói mérkőzés felé óriási érdeklődés irányul, a NAC, a bajnoki cím egyik jogos favoritja legerősebb felállásban szerepel. A válogatott csatársor állandó emberei: Bodola, Kocsis, Glanzmann, Rónai, Kovács, továbbá Czinezer kapus adják a csapat gerincét.

A Brasovia a következő felállításban lép pályára: Várhegyi, Zsigmond—Bölöny, István—Gönczy—Kovács, Szika—Vogel—Szedzerjessy—Balogh—Lakomcsik. — Tartalék Bányai, Siegel.

A mérkőzés délután fél 4 órakor kezdődik az Olympia-pályán, pénztáryitás 2 órakor.

keep smiling!
Kérem mosolyogni!
ez az amerikaiak jelszava. Mindig mutasd szép fehér fogaidat! Az egészség és tisztaság bizonyítéka s ez az, ami a nőt vonzóbbá teszi.

VIGYÁZZ E KINCSEDRE
ÉS MÁR MÁTOL KEZD-
VE HASZNÁLJ:

PERLODONT

Ideális fogpasta.

ROMÁNIAI VEZÉRÉPVEISELET:
PARFUMERIA „BERYLLON”
BUKAREST STR. CARAGIALE 39

A sportszövetségek Uniója végre hozzáfogott a szervezkedéshez

Brassó, április 2

Az évekkel ezelőtt megszavazott új testnevelési törvény értelmében a feloszlott FSSR helyébe új szerv lépett, az UFSR, vagyis a Romániai Sportszövetségek Uniója. Az autonómiával bíró szövetségek fölött álló legfelsőbb sportforum lett az UFSR, azonban mindeztideig alig végzett valami maradandó munkát. Működése főleg apró-cseprő konfliktusok elsimításából állott s nagyobb tettei közé a labdarúgószövetséggel vívott harca tartozik.

Az Unió, mely már évek óta él, létezik és működik, amint kiderült, eddig valószínűleg törvénytelenül dolgozott, mert mindeztideig még nem szerezte meg a jogi személyiséget. A vezető urak most kezdik csak belátni, hogy ez így tovább nem mehet s ezért hozzáfogtak a munkához, melynek célja a jogi személyiség megszerzése.

Az Unió a jogi személyiséggel bíró szövetségekhez fordul, hogy — amint a törvény előírja, azok közül legalább három tömörüljön Unióvá és kérje a jogi személyiséget. A szövetségek közül eddig csupán a si-, a vívó-, az uszó-, az atlétikai-, a téli- és a rögbi sportszövetségek bírnak jogi személyiséggel s ezek fogják megalakítani az Uniót.

A romániai sportélet szervezetlenségének kiáltó példája az Unió eddigi félig-meddig törvénytelen működése.

Rövid sporthírek

Bukarestben azt tervezik, hogy a Votodul Mihai pálya melletti területen, kérekpáros versenypályát építenek.

Spakoro kéthónapi kényszerű pihenő után Londonban lép először ringbe, ahol ellenfele az ausztráliai Jack O'Maley ökölvívó lesz.

Olaszország—Svájc válogatott labdarúgó-mérkőzést vasárnap Genuában tartják meg.

A Stade Rennais franciaországi labdarúgócsapat május és június hó folyamán Romániában szerepel. Mérkőzései: május 25, 27 és 28-án Bukarestben, június 1-én Ploestiben, 3-án, 4-én Kolozsvárt, 8-án Nagyváradon, 10-én Aradon, 11-én Temesvárt.

A labdarúgószövetség pályázatot hirdet a Balkán Kupa mérkőzősorozatának plakátjára. Első díj 5000 lej.

FOOTBALL-LABDÁK

legolcsóbban

TRITSCH-nél, Braşov

Viszonyfeladónak engrosárak

A GYÜMÖLCS-
KERTÉSZET

Különös tekintettel a gyümölcsfák betegségei elleni védekezésre.

Írta: Dr. BERNÁTSKY JENŐ
egy. m. tanár

ÁRA: 120.— LEI — 53 rajz.

Kapható a

Brassói Lapok
KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Szerkesztői üzenetek

Ifj. Beczassy I. Dánok és társai. Kisé különösnek találjuk ugyan, hogy Önök a szerkesztőséget érintő panaszt a kiadóhivatalhoz intézik. Ez azonban csak a forma kérdése, a lényeg ennél sokkal fontosabb. Így is készséggel válaszolunk. Tehát: A mai furcsa és zavaros idők a szörnyű gazdasági válság kitenyésztésén kívül szerfölött alkalmasak arra is, hogy az embereket eredeti hajlamosságaik szerint szétszelektálja. Most tesszük le mindannyian a vizsgát arról, hogy felszínes máz-e rajtuk a szónak igazi értelmében vett kultúra, és az emberi fejlődésben való hit és meggyőződés. Most derül ki, hogy hajlamosságaik szerint kit ránt magával az alacsonyrendű gyűlölködés és ki az, aki ebben a tragikus kaoszban is ember tud maradni. Önök megintotak és a gyűlölet ferde szemüvegén keresztül bennünket látnak olyanok, akik letértünk az eddigi nyilegyenes utról. Mi kemény következetességgel azt folytatjuk ma is, amit eddig csináltunk. Mellé állunk mindenkinek, tehát a zsidóságnak is, — akiket igazságtalanul gyűlölnék és üldöznek. Ez az álláspontunk szigorúan fedi azt az erkölcsi bázist, amelyen állva, a magyar kisebbség számára is a szabadságjogok teljességét követeljük. Program ez, amely mellett mi megmaradtunk és amelytől Önök elszakadtak. Mi nem momentán hangulatok szerint irunk, hanem egy eszmei cél szolgálatában, amelytől akkor sem távolodunk el, ha néhányan céltalan terrort próbálnak is ellenünk szegezni.

K. G. Brassó. Neveletlen emberekkel szemben nem lehet azt a kérdést feltenni, hogy annak, aki a neveletlenséget elszenvedi, mi a joga és a kötelessége. Ez tisztán vérmérséklet kérdése. Az illető ur, aki benyitott a kapun, nagyon neveletlen volt és akad olyan házigazda, aki első dühében megnyakalja, akad ellenben olyan, aki — mint ebben az esetben is, — ugylátszik arra a kényelmesebb és helyesebb álláspontra helyezkedett, hogy az okosabb enged. — K. A. Gyulafehérvár. Legközelebb sorsjegy-üzeneteink között választ adunk. — G. bukaresti előfizető. A budapesti Nemzeti Színháznak küldje be. Annak forgó színpada is van és a műfaj is ennek a színháznak való. Szívesen elolvassuk, de nem sok értelme lenne, mert hiszen nem a mi véleményünkre kíváncsi Ön, hanem a színház véleményére, amellyel elő akarja adni. Kórkép. Nem rossz. A megfigyelés sem rossz és a mondanivaló sem. Ha egy kis könnyebben, több készséggel és gördülőbben megírná, közölni is tudnók. A stílusban sok a dőccenő. Érdemes volna jól átírni.

Szöllőkarót

nagyobb mennyiségben keresek. Ajánlatokat „Szöllőkaró 1051” jelígen Rudolf Mosse, Sibiu, továbbít.

Hölgyek figyelmébe!

Minden hölgy kötelessége, hogy természetes szépségét ápolja és megőrizze. — A női szépség koronája a fej. — A hajápolást csak szakember által vezetett elsőrangú szalonra szabad bízni.

A legmagasabb elismerés jelű Öfelsége Iléana főhercegnő és Habsburg Anton főherceg dedikált fényképüket ajándékozták

MOLNÁR A.

HÖLGYFODRÁSZ SZALONJÁNAK
Brassó, Weisz Mihály-utca 21. szám

Agilis utazó,

aki vasuti bérlettel rendelkezik, keres képviselőt bármilyen cikkében. Ajánlatokat „Agilis” jelígre a Kappel hírd. ügynökségnek, Sibiu, Strada General Traian Moşoiu 23. I.

Megnősülne

minimális 500.000 lei hozománnyal Bukarestben önálló, külföldi felsőbbiskolát végzett, erdélyi izraelita fiatal ember. Leveleket „B. N.” jelígre Rudolf Mosse S. A. Bucureşti, Bulevardu Brătianu 22.

Tavaszi ültetéshez

gyümölcsfa-oltványt és több faiskolát cikket legjobb minőségben ajánl

Gazdasági tanintézet faiskolája

Telefon 104. MEDIAS Telefon 104.
ÁRJEGYZÉK INGYEN!

Gyönyörű feje, csodaszép keze lesz, ha

Szabó Lajos

Brassó, Weisz Mihály-u. 3. sz. alatti fodrászműtermében gondoskodik ápolásáról, ahol alanti árak vannak:

Egy 10 számos bérlet	80 Lei	külön női terem!
Hajvágás csak	20 Lei	
Hajvágás gyermekeknek és diákoknak	15 Lei	
Ondolálás	20 Lei	
Manikűr	20 Lei	
Borotválás	10 Lei	
Fejmossa	25 Lei	

Bőriparosok! Támogassátok a saját vállalatotokat. Mindennemű bőr és talp a legolcsóbb.

BŐRIPAROS MESTERÉK ÁRUCSARNOKA R-T-nél, Brassó, Rózsater 2 szám alatt

Április 10-ére kerestetik

szolgáló leány,

ki románul beszél, főz és minden házi teendőt elvégez. Közelebbit Ecetgyár Brassó, Hosszú-utca 106.

MEGERKEZTEK:

a budapesti mintavásár igazolványok

KAPHATOK:

Brassóban: Európa menetjegyiroda Korona-szálló épületében. — Sepsi-szentgyörgyön: Feder tőzsdében. — Csikszeredán: Deutsch Niklós tőzsdében. — Kovásznán: Körmötczky kereskedés. — Kézdivásárhelyen: Kézdivásárhelyi Takarékpénztárnál.

Ujonnan megnyílt

üzlethelyiség:

Órák
Arany- és ezüst-árak
Ékszerek.

Órák és arany-árak

speciális javítóműhelye

Új készítmények

Herbert Dodenhöft,

Brassó, Kolostor-u. (Str. Voev. Mihai 27)

Magas és bokorrózsákat,

fenyőket, diszbokrokat stb a legjobban vásárolhat

AMBROSI-FISCHER & Co. R. T.-nél

Árjegyzék díjtalan!

AIUD, Jud. Alba.

Árjegyzék díjtalan!

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vasdag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vételezés

Központban jóforgalmu vendéglő azonnal átadó. Cím 1696. szám alatt a brassói kiadóban.

Teherautó, 2 tonnás, jókarban, üzemképes, olcsón eladó. Cím 1605. szám alatt a brassói kiadóban.

Vetőgépekre, cséplőgépekre rendeltet felveszek. Bartha Árpád, St.-Gheorghe, Str. Mosoiu 15.

Új és elegáns üzletberendezés sürgősen eladó. Brassó, Vasut-utca 61. 1726

TÜKÖRGYÁR

és

ÜVEGCISISZOLDA

WOLF OSZKÁR

BRASSO, USZODA-U. 5

Vám-Gyár-utca sarok

Telefon 443.

Tükrök minden minőségben és árban. — Butor- és autó-üvegek, hajlított üvegek.

Üvegraktár — Tükörjavítások

„Megbízható” שר של פסח túszerárak, libazsir, étolaj שר של פסח-rel ellátva legolcsóbban Lusztignál, Brassó Fekete-utca 5. 1636

FÉRFIZOKNI, valódi Makó. flor, hatszoros talppal, 4 pár 100 lej. Franz Gross kötött-áruháza, Brassó, Kapu-utca 38., az udvarban. 1523

DIÓBELET, BABOT jutányosan szállít Vincze József, Albajulia. 1725

Állást nyer

Angro, detail FUSZERKE, RESKEDŐ, ki borkezeléshez, is ért, azonnali belépésre KERESTETIK. „Szorgalmas” jelígre. 1731

Vegyes

Alesi POLOSKAIRTO átköltözött Porond-utca 21. szám alá. 1433

FIAIALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv, stb. Ára színes borítólappal 40 lej.

GOMBOS URISZABÓSÁGA

Brassó, Kapu-u. 41.

Férfi öltönyök, felöltők stb. elegáns, szolid kivitelben, jutányos árban készülnek.

Elsőrangú cipőt

szolid árak mellett

Dánér cipőüzemnél

BRASSO, Lensor 30.

Központi Hírel iroda tagja.

(Kézi munka.)

Tetőtől-talpig

elegáns lesz, mert

olcsón és jól

fog vásárolni és kitűnően

öltözködhettek

az

Mutatvány-

árak: LEI

Női bemberg I-a SELYEM-HARISNYA 65

Női selyem NADRAG I-a 50

Női selyem KOMBINÉI-a széles csipkével 140

Divat PULLOVER I-a gyapjú 170

Női és férfi SPORTING 88

Ujjeleküli sport PULLOVER 55

Női REFORM NADRAG 25

Gyermekek ZOKNI 7

Gyermekek harisnyák

6 és 10 lej

Selyem fehérneműek nagy választékban hallatlanul olcsó árakon

ELBE

HARISNYAHÁZBAN, BRASSÓ, KAPU-UTCA 42

UI SZÁM)

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-T. Brasov—Brassó.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.